

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA

HRVATSKIH LABURISTA – STRANKE RADA

Zagreb, 12. siječnja 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog Zakona o javnoj uporabi hrvatskoga jezika

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. Poslovnika Hrvatskog sabora, podnosimo **Prijedlog Zakona o javnoj uporabi hrvatskoga jezika.**

Sukladno članku 135. stavku 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će u ime predlagatelja zastupnici Branko Vukšić, Dragutin Lesar, Nansi Tireli i Nikola Vuljanić.

Predsjednik

Dragutin Lesar

PRIJEDLOG ZAKONA

O JAVNOJ UPORABI HRVATSKOGA JEZIKA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o javnoj uporabi hrvatskoga jezika sadržana je u članku 2. stavku 4. i članku 12. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE NJEGOVA DONOŠENJA

Ustavni položaj hrvatskoga jezika u Republici Hrvatskoj uređen je člankom 12. Ustava Republike Hrvatske, gdje se određuje da je u Republici Hrvatskoj u službenoj uporabi hrvatski jezik, te se govori o uporabi jezika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, u skladu sa dosegnutim standardima prava nacionalnih manjina i drugim propisima. Ustavni položaj jezika nacionalnih manjina određen je Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, a uporaba jezika i pisama nacionalnih manjina Zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina, pa ti jezici nisu predmet ovoga Zakona.

No, pored te jasne i nedvosmislene odredbe o položaju hrvatskoga jezika, ne postoji sustavna zakonska regulativa i obveza uporabe hrvatskoga jezika u različitim područjima društvenog života u Republici Hrvatskoj (iznimka je, barem dijelom, obrazovanje, gdje je zahtjev da se obrazovanje odvija na hrvatskom jeziku jedna od temeljnih postavki sustava), a posebice u javnoj komunikaciji.

Svjedoci smo situacije da tvrtke registrirane u Republici Hrvatskoj kao jezik unutarnje komunikacije i službeno koriste strani jezik (već prema porijeklu vlasnika tvrtke), pa čak i u komunikacijama s vlastitim uposlenicima, hrvatskim državljanima, kojima je hrvatski materinji jezik. Tako su hrvatski državljanima dovedeni u situaciju da se na vlastitom radnom mjestu, u vlastitoj suverenoj i samostalnoj državi, ne mogu služiti svojim vlastitim jezikom. Takvi su primjeri brojni, od hotelskih poduzeća, do pivovara, osiguravajućih društava i sl. U oglasima za zapošljavanje koje objavljuju hrvatske tvrtke u stranom vlasništvu, ali i u njihovim organizacijskim ustrojima, česti su nazivi radnih mjesta samo na stranom jeziku, jezik komunikacije u nadzornim odborima (u kojima je prema zakonu i predstavnik radnika) isključivo je strani jezik i tome slično. Naravno da to uvelike utječe i na mogućnost ostvarivanja radnih prava, ali narušava i temeljna ljudska prava tih djelatnika. Isto tako, poslodavci često kao jedan od uvjeta zapošljavanja traže i poznavanje nekog stranog jezika, što je pohvalno, ali istovremeno uopće ne brinu o poznavanju hrvatskoga jezika kod svojih uposlenika, čak ni onih koji rade sa strankama. Iznimku tu ne čine ni organi države (središnje ili lokalne, svejedno). U građevinskim poslovima troškovnici radova i projekti s tehničkim opisom pojavljuju se na njemačkom, engleskom i drugim jezicima, upiti za ponudu i obrasci za ponude isto tako, pa čak i ugovori o građenju, norme i standardi se primjenjuju u neprevedenom obliku (na engleskom jeziku) i tome slično. Takvo stanje je neodrživo i predlažemo da takvi akti (bilo koje vrste) nemaju pravnu valjanost, a da se oni koji ih stvaraju i njima se koriste kazne.

Situacija nije bolja ni u marketingu, oglašavanju i promociji, gdje sve vrvi od stranih izraza (najčešće anglizama), što se valjda smatra više u duhu vremena, modernijim, obrazovanijim ili se jednostavno pogoduje globalnom kulturološkom kolonizatorskom trendu.

Jezik je temeljna odrednica svakog naroda. Po jeziku smo to što jesmo, to je i u Hrvatskom saboru u više povijesnih trenutaka jasno rečeno, pa povodom toga ponešto i napravljeno. Svjesni smo da je globalizacija nezaustavljiv proces i isto smo tako svjesni da u tom velikom topljenju nacija i kultura mogu preživjeti samo oni koji su veliki i jaki (a to Hrvatska nije) i oni koji brinu o sebi (a to možemo i moramo). Brojne male europske i druge nacije zakonskim su propisima pokušale osigurati položaj svog jezika, svjesne opasnosti i svjesne da se gubitkom jezičnog i kulturnog identiteta nepovratno gube svaki pojam o suverenosti. Hrvatska je predugo čekala. Sve što smo prodali i izgubili u posljednjih dvadesetak godina (od banaka do industrije, a u skoroj budućnosti valjda i energetike, voda i drugih resursa i sl.) poljuljalo je suverenitet Republike Hrvatske, a jezik je onaj dio suvereniteta koji danas, uvjereni smo, treba zaštititi.

Predlagatelj smatra da će se predloženim zakonom, koliko je to moguće, zaštititi položaj i ulogu hrvatskoga jezika u javnim komunikacijama u Republici Hrvatskoj, zaštititi građane i njihovo pravo da razumiju poruku svake javne komunikacije u Republici Hrvatskoj, te prekinuti neke vrlo štetne trendove koji se javljaju posljednjih desetak godina, te ući u Europsku uniju s uređenim načinom zaštite ovoga dijela naše kulturne baštine, identiteta i suvereniteta.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osiguravati posebna sredstva u državnom proračunu..

PRIJEDLOG
ZAKONA
O JAVNOJ UPORABI HRVATSKOGA JEZIKA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) U Republici Hrvatskoj u službenoj je uporabi hrvatski jezik i latinično pismo. Hrvatski je standardni jezik sredstvo usmenoga i pismenog sporazumijevanja u svim područjima javnoga i društvenog života u Republici Hrvatskoj, osim u prilikama kad se, u skladu s Ustavom, uz hrvatski jezik i latinično pismo upotrebljavaju i jezici i pisma nacionalnih manjina, odnosno kad sklopljeni međunarodni sporazumi obvezuju Republiku Hrvatsku na uporabu drugih jezika i pisama ili omogućuju uporabu drugih jezika i pisama.

(2) Republika Hrvatska hrvatskim se jezikom predstavlja u međunarodnoj zajednici i u međunarodnim odnosima.

Članak 2.

(1) Ovaj Zakon određuje temeljna pravila o javnoj uporabi hrvatskoga jezika kao službenoga jezika u Republici Hrvatskoj.

(2) Javnu uporabu hrvatskoga jezika na pojedinim područjima javnoga sporazumijevanja osim ovoga zakona mogu određivati i posebni zakonski i podzakonski propisi tih područja, pod uvjetom da su usklađeni s ovim zakonom.

(3) Ako uporaba hrvatskoga jezika za neko posebno područje nije propisana posebnim zakonskim i podzakonskim aktima toga područja, neposredno se primjenjuju odredbe ovoga zakona.

(4) Kad se osim hrvatskoga jezika u pismenome obliku upotrebljava i koji strani jezik, inačica teksta na stranome jeziku ne smije biti grafički istaknutija od inačice na hrvatskome jeziku.

Članak 3.

Na područjima lokalne samouprave u kojima žive pripadnici nacionalnih manjina, a u skladu s odredbama Ustava Republike Hrvatske i drugih propisa, javna uporaba jezika nacionalnih manjina kao službenih jezika određuje se onako kako ovaj zakon određuje uporabu hrvatskoga jezika kao službenoga jezika Republike Hrvatske.

Članak 4.

Republika Hrvatska određuje status hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma jezičnom politikom koja uključuje skrb za jasno određivanje njihove uporabe u Republici Hrvatskoj, skrb za razvoj i unaprjeđenje znanosti o hrvatskome jeziku te širenje jezične kulture i brigu za razvoj hrvatskoga jezika kao punopravnoga i ravnopravnoga jezika u zajednici europskih jezika.

2. UPORABA HRVATSKOGA JEZIKA U ORGANIMA DRŽAVNE UPRAVE, LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 5.

(1) Državni organi, kako civilni tako i vojni, te organi lokalne i područne (regionalne) samouprave, radnici javnih služba i nositelji javnih ovlasti, posebice oni koji donose odluke o pravima i obvezama građana i udruga građana, obvezni su, pri obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, upotrebljavati hrvatski jezik u skladu s ovim Zakonom.

(2) Kad se u postupku pred državnim organima ili organom lokalne i područne (regionalne) samouprave nađe strana fizička ili pravna osoba, službenik državnog tijela, odnosno dužnosnik, može se, u skladu sa zakonom, osim hrvatskoga koristiti i drugim jezikom.

Članak 6.

(1) Pri sklapanju poslova sa stranim fizičkim i pravnim osobama predstavnici organa i nositelji ovlasti iz članka 5., stavak (1) ovoga Zakona sastavljaju i potpisuju izvornike ugovora i drugih akata na hrvatskome jeziku i odgovarajućemu stranom jeziku. Hrvatski jezik u svakome je slučaju jedan od jezika izvornoga dokumenta. U protivnom, takav akt neće se smatrati pravno valjanima.

(2) Pri prihvaćanju i izvršavanju ugovora iz područja međunarodnoga javnog prava, pitanja jezika dokumenata uređuju se u skladu sa zakonskim propisima koji se bave vanjskim poslovima i međunarodnim ugovorima i sporazumima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(3) Strani jezik može se također upotrebljavati u nekim drugim oblicima međunarodne suradnje, ako je tako posebno uređeno posebnim zakonskim propisom koji regulira predmetna pitanja.

Članak 7.

(1) Razina znanja hrvatskoga jezika potrebna za pojedina zanimanja, odnosno radna mjesta u državnoj službi i službama u okviru lokalne i područne (regionalne) samouprave te razina znanja hrvatskoga jezika koje je potrebno nositeljima javnih ovlasti iz stavka (1) članka 5. ovoga Zakona odredit će se podzakonskim aktom koji će donijeti Vlada Republike Hrvatske u roku od šest mjeseci od donošenja ovoga Zakona. Znanje hrvatskoga jezika dokazuje se svjedodžbom redovite hrvatske javne ili privatne škole, odnosno posebnom potvrdom ustanove ovlaštene za obrazovanje koje uključuje poučavanje stranaca i osoba u postupku stjecanja hrvatskog državljanstva hrvatskomu jeziku, kako je to određeno posebnim zakonom.

(2) Rukovoditelji organa i služba te nositelji javnih ovlasti odgovorni su za ugradbu odredaba iz stavka (1) ovoga članka u opće akte organa i služba kojima upravljaju te za to da na radnim mjestima na kojima se posluje sa strankama rade osobe koje dobro znaju hrvatski jezik.

Članak 8.

U postupku dobivanja državljanstva Republike Hrvatske poznavanje hrvatskoga jezika utvrđuje se na način određen posebnim zakonom.

Članak 9.

Državni organi, organi lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove, javna poduzeća, druge pravne osobe u Republici Hrvatskoj i političke stranke koje su registrirane u Republici Hrvatskoj obvezatno imaju ime na hrvatskome jeziku.

Članak 10.

(1) Nazivi političkih funkcija, društvenih funkcija, zanimanja te stručnih i znanstvenih zvanja pojedinaca u Republici Hrvatskoj obvezatno su na hrvatskom jeziku.

(2) Kad se nazivi iz prethodnog stavka upotrebljavaju i na kojemu stranom jeziku, taj oblik ne smije biti grafički istaknutiji od naziva na hrvatskome jeziku.

3. UPORABA HRVATSKOGA JEZIKA U MEDIJIMA I DRUGIM SREDSTVIMA JAVNE KOMUNIKACIJE

Članak 11.

(1) Jezik je svih medija registriranih u Republici Hrvatskoj hrvatski jezik.

(2) Strani radijski i televizijski programi, ili njihovi dijelovi, koje preuzimaju postaje registrirane u Republici Hrvatskoj, obvezatno se prevode na hrvatski jezik.

(3) Ako se u tiskovinama koje se objavljuju na hrvatskome jeziku objavljuju vijesti ili drugi tekstovi na stranome jeziku, to se čini kako je opisano u članku 2., stavak (4) ovoga Zakona.

(4) Pojediniosti primjene stavaka (1) i (2) ovoga članka povezane s uporabom jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj reguliraju se posebnim propisima.

Članak 12.

Korisnici mrežnih koncesija, televizijskih, internetskih i drugih, u slučaju da se mreže u bilo kojem dijelu subvencioniraju javnim sredstvima, svojim hrvatskim korisnicima ne smiju dopustiti predstavljanje i oglašavanje samo na stranome jeziku, nego u prvome redu na hrvatskome jeziku, a na stranome jeziku kako je to opisano u članku 2., stavak (4) ovoga Zakona.

Članak 13.

Konferencije za medije u Republici Hrvatskoj te pisane izjave za medije i drugu javnost u Republici Hrvatskoj obvezatno su na hrvatskome jeziku. Ako su konferenciji za medije nazočni i strani novinari, izjave i odgovori mogu se prevoditi na strani jezik.

4. UPORABA HRVATSKOGA JEZIKA U OBRAZOVANJU, ZNANOSTI I KULTURI

Članak 14.

(1) Na svim razinama obrazovnoga sustava Republike Hrvatske, od predškolskoga odgoja do sveučilišnoga doktorskog studija, obrazovanje se u javno odobrenim programima provodi na hrvatskome jeziku.

(2) Za svaki obrazovni program na stranome jeziku organizator programa obvezatan je pribaviti dopuštenje mjerodavnoga organa državne uprave, a uporaba stranih jezika u odgoju i obrazovanju dopuštena je u skladu sa zakonskim propisima koji uređuju područje odgoja i obrazovanja.

Članak 15.

(1) Republika Hrvatska poticati će učenje hrvatskoga jezika u Hrvatskoj i inozemstvu. U tu će svrhu Vlada Republike Hrvatske u roku od šest mjeseci od donošenja ovoga Zakona izraditi program koji će uključiti redovito obrazovanje, izobrazbu odraslih državljana Republike Hrvatske u svrhu boljega poznavanja hrvatskoga jezika te dio programa prilagođen stranim državljanima u Republici Hrvatskoj i program za učenje hrvatskoga jezika u inozemstvu za hrvatsko iseljeništvo i njihove potomke i za osobe koje nisu hrvatski državljani ni potomci hrvatskih državljana.

(3) Republika Hrvatska brine se za promidžbu hrvatskoga jezika u svijetu tako da potiče učenje hrvatskoga jezika na obrazovnim ustanovama drugih zemalja te programe u Republici Hrvatskoj koji su usmjereni na promicanje hrvatskoga jezika u inozemstvu.

Članak 16.

(1) Kulturne, stručne, obrazovne, znanstvene, gospodarske, sportske, zabavne i druge javne priredbe i skupovi imaju ime na hrvatskome jeziku. Ako je riječ o međunarodnim priredbama i skupovima namijenjenim stranim sudionicima, ime može bit i na stranome jeziku u skladu s odredbama članka 2., stavak (4) ovoga Zakona.

(2) Strani se filmovi prevode ili sinkroniziraju na hrvatski jezik. Igrani ili crtani filmovi namijenjeni predškolskoj djeci mogu se emitirati isključivo ako su sinkronizirani na hrvatski jezik.

(3) Kazališne predstave mogu se izvoditi i na stranome jeziku ako je osiguran prijevod na hrvatski jezik, odnosno ako ministarstvo mjerodavno za poslove kulture na argumentirani zahtjev organizatora izda posebno dopuštenje za to.

(4) Ministarstvo mjerodavno za poslove kulture donijet će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona upute o načinu izvođenja priredaba i skupova iz stavka (1) ovoga članka ako se izvode i na stranome jeziku.

Članak 17.

(1) Organizator javne priredbe na području Republike Hrvatske koja se financira javnim sredstvima obvezan je osigurati odvijanje priredbe na hrvatskome jeziku. Strani se jezik tada može upotrebljavati prema odredbama članka 2., stavak (4) ovoga Zakona. Za izvođenje priredbe samo na stranome jeziku organizator mora pribaviti posebno dopuštenje ministarstva mjerodavnoga za poslove kulture i to samo za skupove na kojima su sudionici većinom strani državljani.

(2) Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog ili stručnog savjetovanja financiranog sredstvima iz javnih izvora i kad je savjetovanje organizirano na stranome jeziku, obvezatno mora na hrvatskome jeziku imati naslov, uvodnu riječ, sažetke i ključne riječi radova koji se tiskaju na stranome jeziku.

5. UPORABA HRVATSKOGA JEZIKA U POSLOVNOJ KOMUNIKACIJI

Članak 18.

(1) Sve pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslovnu djelatnost u Republici Hrvatskoj, a registrirane su za poslovanje sa strankama, moraju svoju djelatnost obavljati na hrvatskome jeziku. Ako je njihovo poslovanje namijenjeno i stranim državljanima, mogu se, osim hrvatskoga, služiti i kojim stranim jezikom.

(2) Poslodavac mora, uzimajući u obzir jezične kontakte sa strankama:

– utvrditi potrebno znanje hrvatskoga jezika za svako radno mjesto na kojem radnik dolazi u dodir sa strankama,

– pri objavi natječaja za radno mjesto iz ovoga stavka navesti jasno koja je razina znanja hrvatskoga jezika potrebna za to radno mjesto.

Članak 19.

(1) Pravne i fizičke osobe koje se bave trgovinom u Republici Hrvatskoj obvezne su pri označivanju proizvoda pružiti potrošačima potrebne podatke o svojstvima proizvoda, uvjetima prodaje te uputama za uporabu i o namjeni proizvoda na hrvatskome jeziku. Pri tome se mogu upotrebljavati i općeprepoznatljive i jasne slike i simboli. Ova se odredba ne odnosi na zaštićena imena prehrambenih i sličnih proizvoda na stranome jeziku.

(2) Svaki lijek za ljudsku ili životinjsku uporabu te svako fitofarmaceutsko sredstvo u prodaji u Republici Hrvatskoj mora na omotu ili drugome uočljivom mjestu imati čitku deklaraciju, uputu za uporabu i sve druge potrebne podatke na hrvatskome jeziku. Ti podatci mogu biti otisnuti i na stranome jeziku, kako je to opisano u članku 2., stavak (4) ovoga Zakona.

(3) Svi tekstovi iz stavaka (1) i (2) ovoga članka moraju se otisnuti vidljivo, čitko i tako da ih korisnici razumiju, na hrvatskome jeziku i latiničnim pismom.

Članak 20.

(1) Svi akti pravnih osoba i fizičkih osoba koje se bave registriranom djelatnošću u Republici Hrvatskoj moraju biti sastavljeni i napisani na hrvatskome jeziku i latiničnim pismom, uključujući i unutarnje akte pravnih osoba, nazive dijelova tvrtke i pojedinih radnih mjesta.

(2) Unutarnje poslovanje tvrtki registriranih u Republici Hrvatskoj koje se tiče uređenja prava i obveza iz rada te upute i obavijesti radnicima i drugim uposlenicima i upute koje se odnose na sigurnost na radu moraju biti na hrvatskome jeziku. Ako je zaposlenik strani državljanin koji obavlja sezonske i slične poslove, dopušteno je, osim hrvatskoga jezika, služiti se i stranim jezikom.

(3) Pravne i fizičke osobe iz stavka (1) ovoga članka kod raspisivanja oglasa i natječaja za radno mjesto ne smiju od pristupnika zahtijevati pismenu prijavu samo na stranome jeziku, a natječaj kojim se traže radnici ne smije biti samo na stranome jeziku.

(4) Svi poslovni i drugi ugovori koji se sklapaju u Republici Hrvatskoj moraju imati jedan od izvornika na hrvatskome jeziku. U protivnom se takav ugovor neće smatrati pravno valjanim.

Članak 21.

(1) Naziv tvrtke, odnosno pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost u Republici Hrvatskoj, u sudski se registar i u druge službene evidencije upisuje, u skladu s posebnim zakonskim propisima, na hrvatskome jeziku.

(2) Prijevod imena tvrtke na strani jezik na području Republike Hrvatske može se upotrebljavati samo uz hrvatsko ime, a na način propisan u članku 2., stavak (4) ovoga Zakona.

Članak 22.

(1) Imena obrta, prodavaonica, ugostiteljskih objekata i drugih lokala ili poslovnih prostora, drukčija od onih pod kojim je registrirana pravna ili fizička osoba vlasnika, obvezatno su na hrvatskome jeziku i latiničnome pismu.

(2) Iznimno, imena obrta, prodavaonica, ugostiteljskih objekata i drugih lokala ili poslovnih prostora, drukčija od onih pod kojim je registrirana pravna ili fizička osoba vlasnika u prethodnome stavku ovoga članka, mogu sadržavati i riječi stranoga jezika ako je riječ o zaštićenim nazivima ili o izrazima koje potrošači prepoznaju i prihvaćaju, a za koje nema hrvatske inačice.

Članak 23.

Ministarstvo nadležno za poslove kulture donijet će u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona obvezujući naputak o nazivima iz članka 17. i 18. ovoga Zakona, s načinima upisa u sudski registar i druge evidencije.

Članak 24.

(1) Za javna upozorenja, obavijesti, pismene ili usmene upute na području Republike Hrvatske upotrebljava se hrvatski jezik. Tamo gdje je to potrebno ili uobičajeno, oni mogu biti i na stranome jeziku, kako je opisao u članku 2., stavak (4) ovoga Zakona. Isto vrijedi i za javnu komunikaciju elektroničkim medijima na području Republike Hrvatske.

(2) Bankovni automati, automati za igre, parkirni satovi i druge naprave namijenjene javnoj uporabi koje rade na načelu digitalne tehnike moraju se programirati tako da se nakon eventualne uporabe stranoga jezika same vraćaju na uporabu hrvatskoga jezika.

Članak 25.

(1) Hrvatski jezik obvezno se upotrebljava u javnome oglašavanju proizvoda i usluga na području Republike Hrvatske, predstavljanju tvrtki i djelatnosti te u svim drugim oblicima obavješćivanja javnosti, u skladu s posebnim propisima i ovim Zakonom. Ako su obavijesti namijenjene i stranim državljanima, može se upotrebljavati i strani jezik, u skladu s odredbama članka 2., stavak (4) ovoga Zakona.

(2) Predstavljanje i oglašavanje hrvatskih pravnih osoba i fizičkih osoba te njihovih proizvoda i usluga provodi se na hrvatskome jeziku, a ako se upotrebljava i strani jezik, to mora biti u skladu s odredbama članka 2., stavak (4) ovoga Zakona.

(3) U novinskim, promotivnim i poslovnim tekstovima u kojima se spominju dijelovi susjednih država u kojima živi hrvatska nacionalna manjina, obvezatno se upotrebljavaju hrvatska ili dvojezična zemljopisna imena.

6. ZADAĆE I ODGOVORNOSTI DRŽAVNIH ORGANA

Članak 26.

(1) Za provođenje ovoga Zakona i za oblikovanje jezične politike i osiguranje uvjeta za očuvanje položaja i važnosti hrvatskoga jezika zaduženo je ministarstvo nadležno za poslove kulture. U tom su mu dužna pomagati i druga ministarstva nadležna za pojedine djelatnosti u kojima se upotrebljava hrvatski jezik i gdje je njegova uporaba regulirana ovim Zakonom, posebno ministarstvo mjerodavno za obrazovanje i znanost.

(2) Ministarstvo mjerodavno za poslove kulture sustavno će voditi računa i evidentirati provođenje i poštovanje odredaba o korištenju hrvatskim jezikom u javnoj uporabi, kako je to propisano ovim Zakonom i podzakonskim propisima. O tome će najmanje jednom godišnje izvijestiti Vladu Republike Hrvatske i Hrvatski sabor.

Članak 27.

Vlada Republike Hrvatske obvezat će Vijeće za normu hrvatskoga standardnog jezika da procijeni zakonske i podzakonske prijedloge sa stajališta utjecaja zakona na jezičnu politiku i zaštitu hrvatskoga jezika, posebno one koji se tiču primjene ovoga Zakona.

Članak 28.

(1) Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donijet će, u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona, nacionalni program provođenja jezične politike i politike zaštite hrvatskoga jezika. U tom će se programu utvrditi konkretne mjere za provođenje ciljeva zacrtanih u članku 4. ovoga Zakona u sljedećem petogodišnjem razdoblju i sredstva potrebna za provođenje tih mjera.

(2) O provođenju nacionalnoga programa brinu se Vlada Republike Hrvatske i Hrvatski sabor te u svojim tijelima prate njegovo ostvarenje.

7. NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA

Članak 29.

Nadzor nad provođenjem ovoga Zakona obavljaju inspekcijske službe ovlaštene za pojedina područja na koja se odredbe ovoga Zakona odnose. Ako je riječ o području za koje nije organizirana posebna inspekcijska služba, ovlasti preuzima inspekcijska služba organizirana pri ministarstvu mjerodavnom za poslove kulture.

Članak 30.

Prijedlog za nadzor nad provođenjem ovoga Zakona može dati svaki građanin Republike Hrvatske i svaki organ državne uprave ili lokalne i područne (regionalne) samouprave koji zna da se Zakon krši ili ne provodi. Inspekcijska služba može i samoinicijativno pokrenuti postupak pregleda po službenoj dužnosti.

Članak 31.

(1) Ako mjerodavna inspekcija utvrdi da proizvodi nisu označeni u skladu sa člankom 15. ovoga Zakona, svojim će rješenjem zaustaviti distribuciju i prekinuti prodaju tih proizvoda, dok distributer ili trgovac ne opremi proizvode u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Ako pravna ili fizička osoba koja se bavi registriranom djelatnošću na području Republike Hrvatske ne postupi po nalogu mjerodavne inspekcije i ne ukloni natpis ili tekst koji nije u skladu s odredbama ovoga Zakona to će, po nalogu inspekcije, obaviti ovlaštena javna služba. Troškove uklanjanja takvih proizvoda snosit će prekršitelj.

(3) Prigovor na odluku inspekcije iz stavaka (1) i (2) ovoga članka ne odgađa izvršenje.

8. KAZNE NE ODREDBE

Članak 32.

(1) Novčanom kaznom od 10 000 do 100 000 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili samostalni poduzetnik (obrtnik) koji:

a) postupi suprotno odredbi članka 11. ovoga Zakona,

b) kao upravitelj koncesijske mreže ili mreže subvencionirane javnim sredstvima omogućiti hrvatskim korisnicima predstavljanje i oglašavanje proizvoda i usluga samo na stranome jeziku (Članak 12. ovoga Zakona),

c) organizira, oglašava ili održi javni skup ili priredbu suprotno odredbama članka 16. ovoga Zakona,

d) ne osigura propisanu uporabu hrvatskoga jezika na međunarodnome skupu ili javnoj priredbi, financiranim javnim sredstvima, odnosno ne osigura uporabu hrvatskoga jezika u naslovu zbornika radova, uvodnoj riječi i sažetcima prispjelih radova, u skladu sa stavcima (1) i (2) članka 17. ovoga Zakona.

e) pri obavljanju registrirane djelatnosti na području Republike Hrvatske ne posluje sa svojim hrvatskim strankama na hrvatskome jeziku (stavak (1) članka 18. ovoga Zakona),

f) ne postupi prema odredbama stavka (2) članka 18. ovoga Zakona,

g) pri uređenju unutarnjega poslovanja pravne osobe ne upotrebljava hrvatski jezik u skladu s odredbama članka 20. ovoga Zakona,

h) strano ime tvrtke na području Republike Hrvatske upotrebljava bez hrvatskoga imena (stavak (2) članka 21 ovoga Zakona) ili svoj obrt, trgovinu, lokal ili drugi poslovni prostor nazove suprotno odredbama članka 22. ovoga Zakona.

i) u javnim obavijestima i uputama ne upotrebljava se hrvatski jezik u skladu s odredbama članka 24. ovoga Zakona,

j) javno oglašava proizvode i usluge samo na stranome jeziku, suprotno odredbama članka 25. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 2000 do 20 000 kuna za prekršaje iz prethodnog stavka kaznit će se odgovorna osoba pravne osobe koja počinu neki od predmetnih prekršaja.

9. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 33.

Pravne osobe registrirane prije stupanja na snagu ovoga Zakona čija registracija nije u skladu s odredbama ovoga Zakona, dužne su u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovoga Zakona promijeniti registraciju u skladu s odredbama ovoga Zakona. Ako se provodi samo preimenovanje, u skladu s odredbama članka 21. ovoga Zakona, predlagatelj je oslobođen plaćanja svake takse ili pristojbe.

Članak 34.

(1) Državni organi i organi lokalne i područne (regionalne) samouprave te druge pravne osobe iz članka 9. ovoga Zakona svoje nazive moraju uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od stupanja ovoga Zakona na snagu.

(2) Odredba stavka (1) članka 22. ovoga Zakona ne odnosi se na imena obrta, trgovina, ugostiteljskih i drugih lokala koji posluju u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona. Odredbe ovoga stavka na te će se lokale primijeniti pri prvoj preregistraciji, koja će se moći provesti samo u skladu s ovim zakonom.

Članak 35.

Vlada Republike Hrvatske predložit će Hrvatskomu saboru nacionalni program jezične politike u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 36.

Poslodavac je dužan utvrditi znanje hrvatskoga jezika potrebno za određena radna mjesta u skladu sa stavkom (2) članka 18. ovoga Zakona u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 37.

Vlada Republike Hrvatske dužna je donijeti podzakonski akt iz članka 7. ovoga Zakona i akt o osnivanju koordinacije iz članka 27. ovoga Zakona, a ministarstvo ovlašteno za poslove u kulturi naputke i podzakonske akte iz članaka 19. i 24. ovoga Zakona, sve u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 38.

Ovaj Zakon stupa na snagu i počinje se primjenjivati 8 (osam) dana od objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

1. OPĆE ODREDBE

Članci od 1. do 4.

U općim odredbama predloženoga zakona određuju se temeljni pojmovi javne uporabe hrvatskoga jezika te načela uporabe hrvatskoga jezika i odnos hrvatskoga jezika i stranih jezika u javnoj uporabi u Republici Hrvatskoj.

Također se određuju i ciljevi te temeljna načela jezične politike Republike Hrvatske i uloga države u provođenju te politike.

2. UPORABA HRVATSKOGA JEZIKA U ORGANIMA DRŽAVNE UPRAVE, LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članci od 5. do 10.

U ovoj glavi zakona utvrđuju se obveze državnih tijela i tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave s obzirom na uporabu hrvatskoga jezika u poslovanju i, što je novost, obveza utvrđivanja standarda poznavanja hrvatskoga standardnog jezika za službenike u tim tijelima te obveza uvođenja hrvatskoga imena ili naziva za sva tijela, titule, položaje, funkcije i slično. Novost je i to da akti kod kojih jedan od izvornika nije na hrvatskome jeziku ne proizvode pravni učinak, odnosno nisu pravno valjani.

3. UPORABA HRVATSKOGA JEZIKA U MEDIJIMA I DRUGIM SREDSTVIMA JAVNE KOMUNIKACIJE

Članci od 11. do 13.

Ovom glavom Prijedloga zakona utvrđuje se obveza uporabe hrvatskoga jezika u medijima, a tamo gdje se upotrebljava i strani jezik, hrvatskoga kao osnovnoga jezika. To je posebno važno kod elektroničkih medija i internetskih medija gdje hrvatski jezik polako ali stalno odumire.

4. UPORABA HRVATSKOGA JEZIKA U OBRAZOVANJU, ZNANOSTI I KULTURI

Članci od 14. do 17.

Člancima od 14. do 17. Prijedloga zakona utvrđuje se obveza uporabe hrvatskoga jezika u obrazovanju, znanosti i kulturi. U organizaciji obrazovnih programa ta je situacija uglavnom zadovoljavajuće riješena i do sada, no predlagatelj smatra da obvezu uporabe hrvatskoga jezika treba osnažiti na polju znanstvenoga i stručnoga rada, a posebice na polju kulture i organizacije javnih skupova i priredaba, gdje nikakva pravila i ne postoje.

5. UPORABA HRVATSKOGA JEZIKA U POSLOVNOJ KOMUNIKACIJI

Članci od 18. do 25.

Predlagatelj smatra da upravo na ovome polju dolazi do najvećega i neopravdanoga zanemarivanja hrvatskoga jezika, pa je predvidio brojna područja poslovnoga djelovanja u kojima bi se javna uporaba hrvatskoga jezika trebala regulirati i zaštititi hrvatski jezik od odumiranja u poslovnoj komunikaciji u Republici Hrvatskoj. Predlaže se obvezna uporaba hrvatskoga jezika u svim oblicima poslovanja i poslovne komunikacije, uključujući i poslovno dogovaranje i ugovaranje, koje neće proizvoditi pravni učinak, odnosno smatrat će se pravno nevaljalim ukoliko izvorni dokument nije na hrvatskome jeziku.

6. ZADAĆE I ODGOVORNOSTI DRŽAVNIH ORGANA

Članci od 26. do 28.

Člancima od 26. do 28. određuju se obveze i zadaće koje u pripremi i primjeni ovoga Zakona imaju državni organi. Obveze su uglavnom regulativne jer su ostale nabrojene u glavi koja se odnosi na uporabu hrvatskoga jezika u tijelima i organima središnje i lokalne države i samouprave. Naglašava se i zadaća Vijeća za normu hrvatskoga standardnog jezika.

7. NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA

Članci od 29. do 31.

Ovim člancima određuje se nadležnost inspekcijskih služba koje trebaju provjeravati primjenu ovoga Zakona te njihove posebne ovlasti povezane s primjenom ovoga Zakona.

8. KAZNENE ODREDBE

Članak 32.

Ovim se članom određuju novčane kazne za kršenje pojedinih odredaba predloženoga zakona.

9. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članci od 33. do 38.

Ovim člancima određuju se rokovi u kojima su pravne osobe i državni organi obvezni donijeti odgovarajuće odluke i poduzeti mjere za provođenje ovoga Zakona te vrijeme stupanja zakona na snagu.